

BAE BİLGİ NOTU

NİSAN 2022

GÜNCEL VERİLER

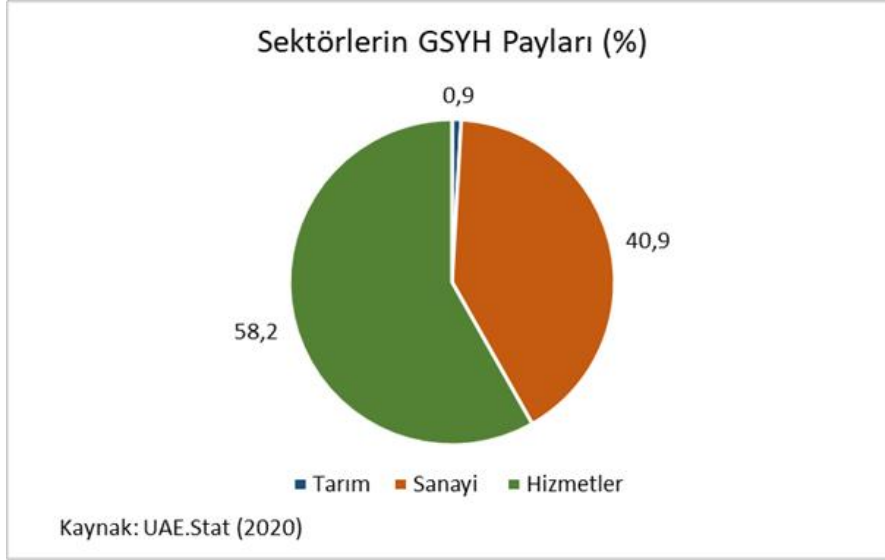
MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021 (tahmini)
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	417,2	358,8	410,0
Büyüme	%	3,4	-6,1	2,3
Nüfus	Milyon Kişi	9,5	9,2	9,4
Kişi Başı Gelir	USD	43.900	38.661	42.884
Enflasyon	%	-1,9	-2,1	0,2
İşsizlik Oranı	%	2,2	4,3	
Cari Denge / GSYH	%	8,9	5,9	11,7
Bütçe Dengesi / GSYH	%	0,4	-5,2	0,3
İhracat	Milyar USD	316	335	156*
İthalat	Milyar USD	268	247	194*

Kaynak: IMF KEG Nisan 22, Trademap (2021 ticaret verileri Ocak-Eylül dönemidir), BAE İstatistik Ofisi (Enflasyon harici veriler resmi olarak açıklanmadığından 2021 yılı için IMF tahminidir).

1. BAE EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1950'lerde petrol bulunana kadar çiftçilik, hurma yetiştiriciliği ve balıkçılığa dayanan BAE ekonomisi, bu dönemden sonra çoğunlukla petrol ve doğal gaz kaynaklı olmaya başlamıştır. Arap dünyasının büyük ekonomilerinden olan ülkede 5,9 trilyon metreküp doğalgaz rezervi, 97,8 milyar varil petrol rezervi bulunmaktadır. Günlük petrol üretimi 3,6 milyon varil olan BAE, petrol rezervi bakımından dünyada 8. sırada yer almaktadır.

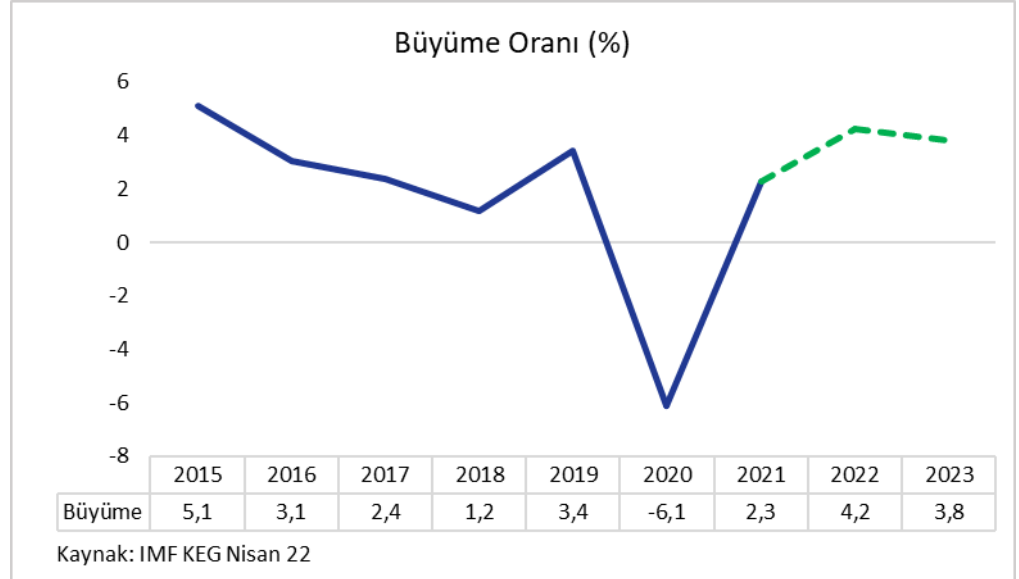
Ülkede tarım yetersiz olduğundan ihtiyaçların büyük kısmı ithalat ile karşılanmakta ve sektör ekonominin yaklaşık %1'ini oluşturmaktadır. Dolayısıyla ülkenin tarım ihtiyacı karşılanamamaktadır. Gıda fiyatlarındaki artışı önlemek ve düzenli gıda arzını sağlayabilmek için BAE, Pakistan ve Sudan gibi ülkelerde tarım yatırımları gerçekleştirmektedir. Sanayi sektörünü ise büyük ölçüde hidrokarbon oluşturmaktadır. BAE, petrol ve doğal gaz gelirlerine olan bağımlılığını azalmak için ekonomisini çeşitlendirmeye çalışmakta ve bu doğrultuda birçok özel sektöre teşvik sağlamaktadır. İmalat sanayisi gelişen ülke de diğer alt sanayiler de büyümeye başlamıştır. Gıda, inşaat yapı ve malzemeleri, metaller, elektrik malzemeleri, mobilya, plastikler ve hazır giyim üretimi yapan orta ölçekli sanayi kuruluşları da sektörde pay sahibidir. Sanayi sektörü GSYH'nin %40,9'unu oluşturmaktadır. BAE'de emlak sektörü petrol ve ticaretten sonra gelen başlıca sektör konumundadır. Ayrıca ülkede hizmetler sektörü, havayolu-denizyolu ulaşım, telekomünikasyon ve turizm alanlarında da güçlü bir şekilde gelişmektedir. Hizmetler sektörü ekonominin %58,2'sini oluşturmaktadır.

BAE, 2013-2015 yılları arasında ortalama %5 büyüme kaydetmiştir. 2014 yılında petrol fiyatlarının düşmesi ve petrol gelirlerinin azalması bu yıldan itibaren ülke ekonomisinin büyüme hızını yavaşlatmıştır. 2016 yılı sonrasında petrol dışı sektörlerin büyümesi ve petrol üretiminin artması ülkeyi kötü senaryolara karşı koruyarak ülkenin %3 büyümesini sağlamıştır. Takip eden yıllarda büyüme hızı yavaşlayan ülke 2018 yılında %1,2 genişlemiştir.

2020 yılında ise, salgın sebebiyle ülke için yapılan harcamalar, ticaretin zayıflaması ve petrol fiyatlarının düşmesi, bu yıl içinde BAE'nin %6,1 daralmasına neden olmuştur. 2021 yılının birinci çeyreğinde, petrol üretiminde OPEC+ ile anlaşmaya uygun olarak düşüş yaşanmış ve yıllık bazda sektör %17,6 daralmıştır. Ancak, petrol dışı sektör küresel seyahattaki toparlanmanın etkisiyle gelişmeye devam etmiş böylece bahsedilen çeyrekte ülke ekonomisi %2,4 büyümüştür. İkinci çeyrekte de benzer şekilde, ülkenin petrol üretimi düşmüş ancak iç talepteki toparlanmanın devam etmesiyle ekonomide %2,1 genişleme yaşanmıştır. Üçüncü çeyrekte yüksek enerji fiyatları ve güçlü tüketici talebi sayesinde enflasyon pozitif değer alırken aynı zamanda ülke ekonomisi de %2,1 büyümüştür. Son çeyrekte, ertelenen Dubai Expo'nun yapılmasıyla turizm ve iç faaliyetlerdeki toparlanma devam etmiştir. IMF'e göre ülkenin yıl sonunda %2,3 genişlediği tahmin edilmektedir.

Fitch Solutions'a göre, BAE'de yaklaşık 500 milyar USD sermaye pozisyonu bulunmaktadır. İnşaat sektöründe 650, ulaşımda 153, enerjide 103 ve sosyal altyapıda 54 adet olmak üzere toplamda 950 proje mevcuttur.

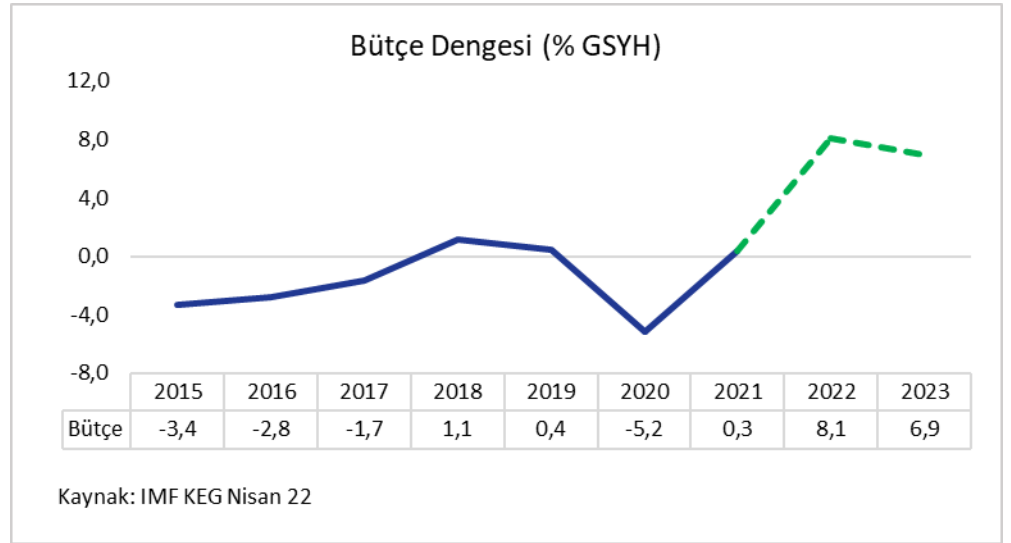

2. BÜTÇE DENGESİ

BAE'nin bütçe gelirleri petrol ve doğalgaz gelirleri ile doğrudan ilişkilidir. 2013 yılında %8,4 bütçe fazlası veren BAE, 2014 yılının ortalarında petrol fiyatlarının dalgalanmaya başlaması ve takip eden yılda gelirlerin düşmesiyle 2015-2017 yılları arasında ortalama olarak GSYH cinsinden %2,6 bütçe açığı vermiştir.

2018 yılında petrol dışı sektörün yaklaşık %1,3 büyümesi, petrol üretiminin %2,8 artması ve bu yılda %5 KDV uygulanmaya başlanmasıyla BAE kamu maliyesi %1,9 fazla vermiştir. 2020 yılında ise petrol gelirlerinin azalması ve salgın kaynaklı yapılan yardımlar doğrultusunda bütçe GSYH cinsinden %5,2 açık vermiştir. 2021 yılında, salgın etkilerinin hafiflemesi ile küresel seyahatta toparlanma meydana gelmiştir. Dubai Expo'nun da bahsedilen yılın son çeyreğinde gerçekleşmesi turizm gelirlerini artırarak bütçenin üzerindeki yükü hafifletmiştir. IMF'e göre, BAE yıl sonunda GSYH cinsinden %0,3 fazla vermiştir.

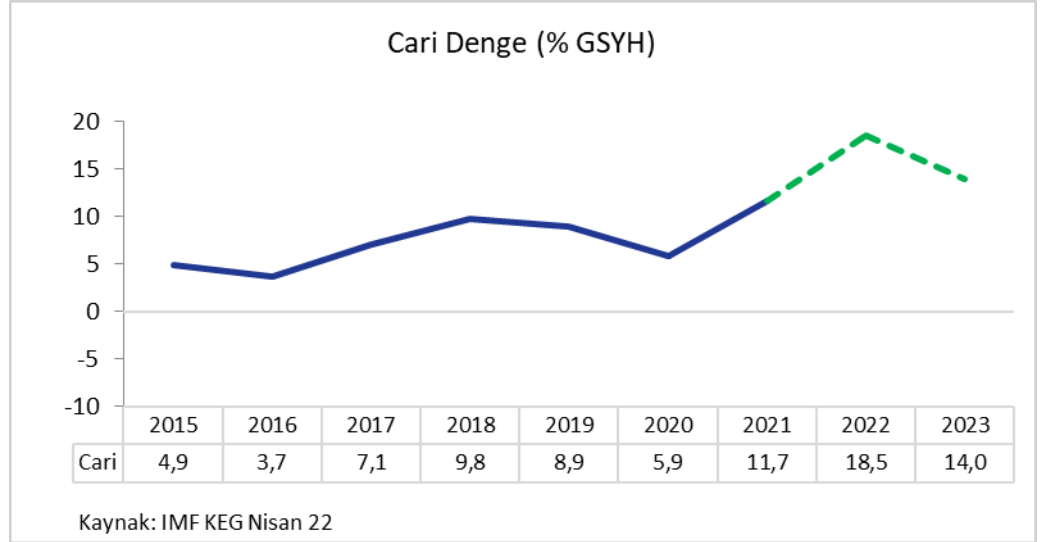

3. CARİ DENGESİ

Petrol ihracatıyla yakından ilişkili olan BAE cari dengesi, dış ticaret fazlasının da etkisiyle, genellikle GSYH cinsinden fazla vermektedir. Ülke 2013 döneminde %18,7 ile son 7 yılın en yüksek GSYH cinsinden cari fazlasını vermiştir. 2014 yılından sonra ise petrol fiyatlarında yaşanan şokların artmasıyla ülkenin cari dengesi 2013'teki seviyesini bir daha yakalayamamıştır.

2017 yılında petrol gelirlerinin artması ve ithalatın sabit kalması cari dengeyi iki katına çıkartarak %7,1 fazla vermesine neden olmuştur. Takip eden yıllarda sırasıyla %9,8 ve %8,9 olarak gerçekleşen cari fazla 2020 yılında salgın ve enerji fiyatlarının düşmesinden kaynaklı %5,9 seviyesine gerilemiştir. 2021 yılında petrol fiyatlarındaki artışın da etkisiyle ülkenin GSYH cinsinden %11,7 cari fazla verdiği tahmin edilmektedir.

4. SWOT ANALİZİ (FITCH)

Güçlü Yönleri:

- BAE, Körfez'deki en liberal ticaret yatırım rejimlerinden birine sahiptir ve hem bölgeden hem de bölge dışından güçlü sermaye akışları çekmektedir.
- Çoğu körfez arap ülkesinde olduğu gibi, ekonomide çok sayıda vasıflı ve vasıfsız gurbetçi işçi vardır.
- Ülke, petrol üretimi yanı sıra ekonomisini aşamalı olarak çeşitlendirmektedir.

Zayıf Yönleri:

- Ülkenin para birimi dolara sabitlenmiştir. Bu da ülkeye para politikası üzerinde minimum kontrol sağlar ve enflasyonist baskıyla başa çıkma olasılığını azalmaktadır
- Başka kaynakların oluşması ve petrol fiyatlarının düşük seyretmesi önümüzdeki yıllarda gelir artışına daha az katkıda bulunacağı anlamına gelecektir.

Fırsatlar:

- Turizm, finansal hizmetler ve ileri teknoloji endüstrilerine yönelik ekonomik çeşitlendirme, değişken petrol fiyatlarına karşı daha fazla koruma sağlayabilir.
- Daha avantajlı vize düzenlemeleri, BAE'ni vasıflı gurbetçiler için kalıcı bir hale getirmeye yardımcı olabilir.

Tehditler:

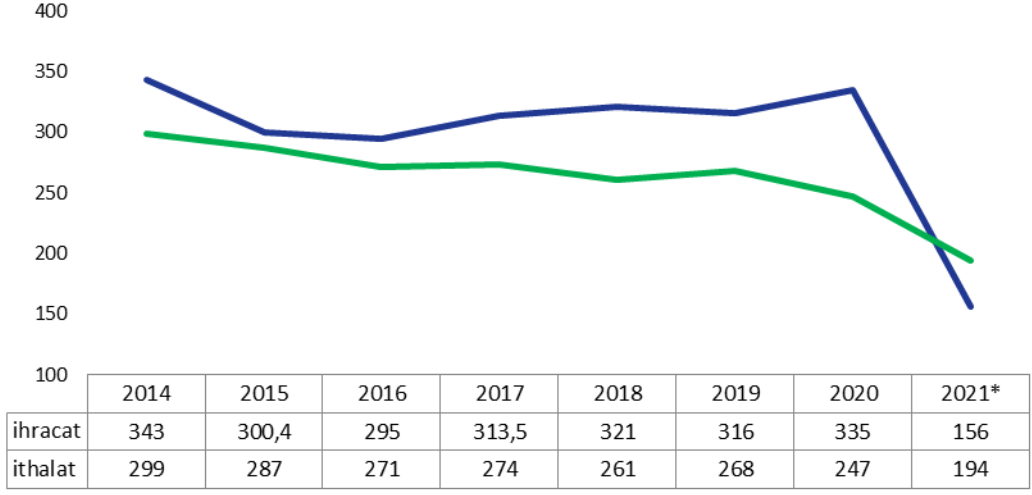
- Petrol fiyatlarında süregelen zayıflık, hükümeti mali teşvik önlemlerini gevşetme veya yeni vergiler getirmeye ve potansiyel olarak ekonomik güveni zedelemeye sevk edebilir.

5. DIŞ TİCARET

BAE dış ticareti genellikle fazla vermektedir. İhracat gelirleri 2014-2015 yılında sırasıyla 343 ve 300 milyar USD olarak gerçekleştikten sonra 2016 yılında 295 milyar USD'ye gerilemiştir. Takip eden yıllarda 300 milyar USD seviyesi üzerinde gerçekleşen ihracat 2020 yılında 335 milyar USD'ye yükselerek, 2015 yılından itibaren en yüksek seviyeye ulaşmıştır. İthalat ise, 2013-2019 yılları arasında ortalama 279 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020'de ise bir önceki yıla göre %8 daralan ithalat 247 milyar USD'ye gerilemiştir. Böylece, bahsedilen yılda dış ticaret hacmi 582 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının Ocak-Eylül döneminde, BAE ihracatı 156 milyar USD, ithalatı ise 194 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ürün bazında ise, ülke yüksek miktarda enerji ihracatına bağlıdır ve enerji sektörü ihracatın yaklaşık %51'ini oluşturmaktadır. Enerji sektöründen sonra altın ve mücevher ve elektrikli cihazlar gelmektedir. Bu sektörlerin ülke ihracatı içerisindeki payı ise sırasıyla %13 ve %8'dir. İthalatın %21'ini altın ve mücevher, %17'sini enerji ve %13'ünü elektrikli cihazlar oluşturmaktadır.

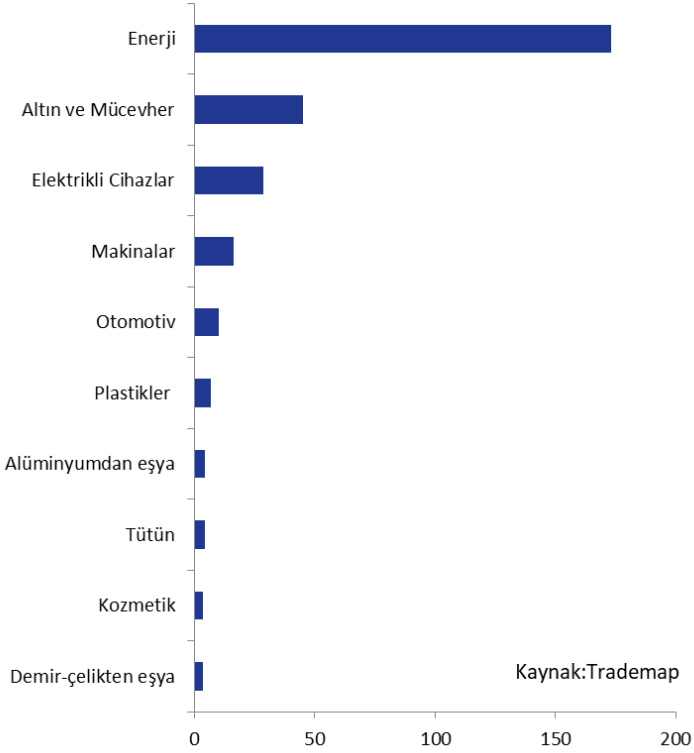
BAE Dış Ticareti (Milyar USD)

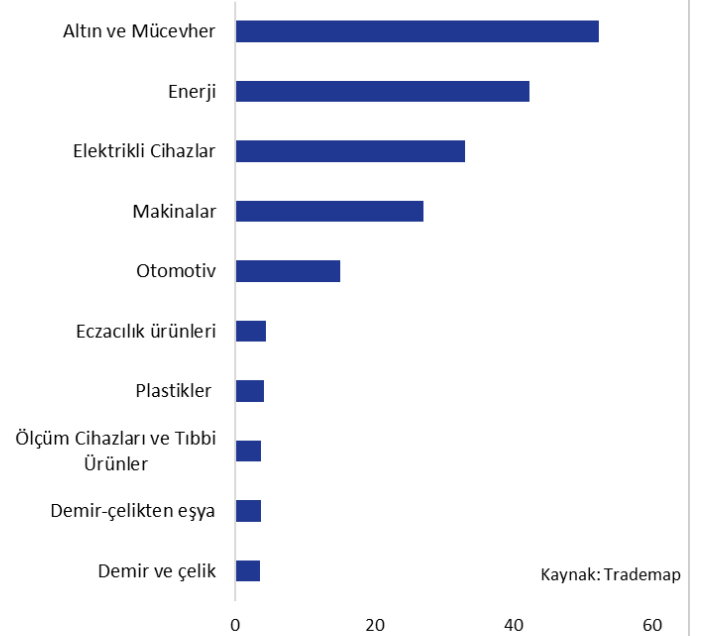
Kaynak: Trademap, UAE.Stat (2021 yılı Ocak-Eylül dönemi)

— ihracat — ithalat

BAE'nin İhracatı (2020, Milyar USD)

BAE'nin İthalatı (2020, Milyar USD)

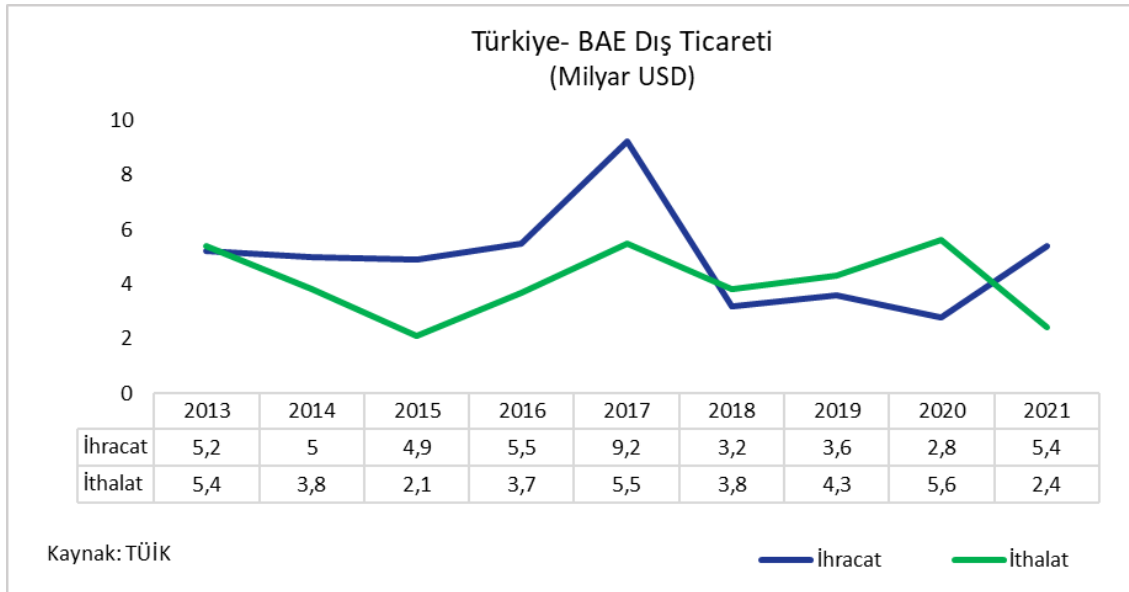

6. TÜRKİYE- BAE DIŞ TİCARETİ

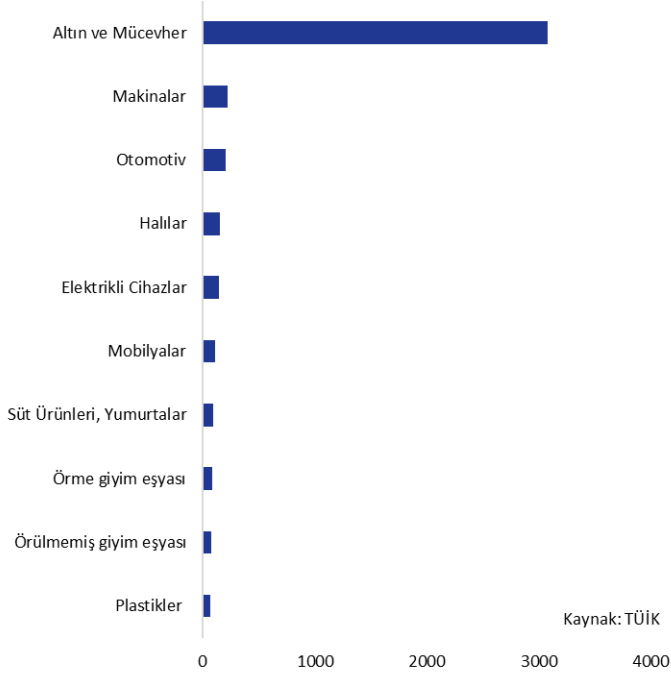
Türkiye, BAE ile olan dış ticaretinde 2014-2017 yılları arasında net ihracatçı konumundayken 2018-2020 yıllarında net ithalatçı olmuştur.

2013 yılında 10,6 milyar USD olan dış ticaret hacmi 2017 yılında 14,7 milyar USD ile rekor kırmıştır. 2018 yılında ihracatın %65 ithalatın %31 azalmasından dolayı dış ticaret hacmi 7 milyar USD seviyesine gerilemiştir. 2020 yılında ise ihracatın 2,8 milyar USD'ye gerilemesi ithalatın ise 5,6 milyar USD'ye yükselmesiyle 2,8 milyar USD dış ticaret açığı verilmiştir. 2021 yılında ihracat %93 artarak 5,4 milyar USD'ye yükselmiş böylece son yılların en yüksek ihracat miktarına ulaşmıştır. Aynı yılda ithalat, bir önceki yıla göre %57 daralarak 2,4 milyar USD'ye gerilemiştir. Dış ticaret hacminin 7,8 milyar USD olduğu yılda, Türkiye BAE'ye karşı 3 milyar USD dış ticaret fazlası vermiştir.

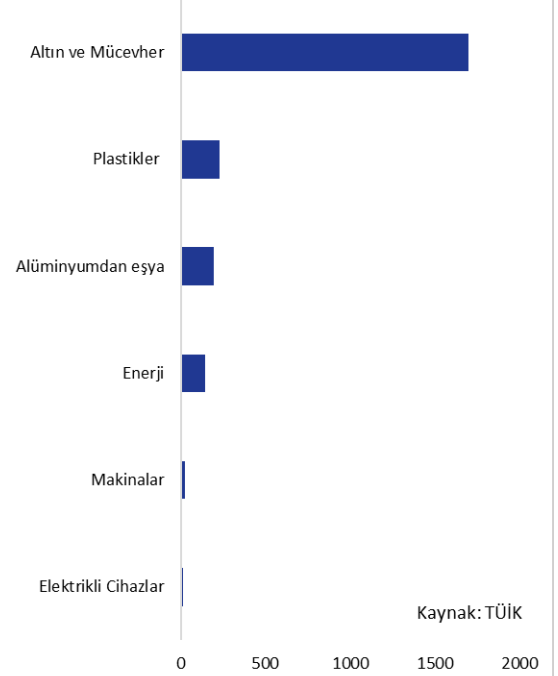
2021 verilerine göre, ihracatta altın ve mücevher, makinalar, otomotiv ve halılar öne çıkmaktadır. Bu sektörler ülkeye olan ihracatın %70'ini oluşturmaktadır. İthalatta ise, altın ve mücevher %72'yi oluşturmaktadır.

Türkiye'nin BAE'ye İhracatı
(2021, Milyon USD, ÖTS)

Türkiye'nin BAE'den İthalatı
(2021, Milyon USD, ÖTS)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr